

MATICHON INFORMATION CENTER		Subject Heading :	
Source :	สยามรัฐ		
Date :	'- 4 ก.ย. 2551	Page :	๘
		No :	51437054

ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล เล่าถึง ... 'พระมหากษัตริย์คุณสมเด็จย่า'

พระมหากษัตริย์คุณ
 lanass สิทธากอ
 www.seksan2493@yahoo.com

"...การปิดทองหลังพระนั้น เมื่อถึงคราวจำเป็นก็ต้องปิด ว่าที่จริงแล้วคนโดยมากไม่ค่อยชอบปิดทองหลังพระกันนัก เพราะนึกว่าไม่มีใครเห็น แต่ถ้าทุกคนพากันปิดทองแต่ข้างหน้าไม่มีใครปิดทองหลังพระเลย พระจะเป็นพระที่งามบริบูรณ์ไม่ได้..."

พระบรมราชาโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2506

สื่อมวลชนสัญจรโครงการ "พอเพียงสู่ประโยชน์" ในช่วงวันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ โดยสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) นำไปยังพื้นที่จังหวัดเชียงรายเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ โดยพาสื่อมวลชนไปสัมผัสโครงการอัน

เนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ อย่างเช่น ศูนย์ศิลปาชีพดอยผาจิ ดอยผาหม่น ดอยยาว เป็นต้น ในอำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย ที่คาบเกี่ยวอำเภอเทิง จังหวัดเชียงรายแล้วพาไปเยือนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (สมเด็จย่า) คือ พื้นที่ดอยตุง

สำนักงาน กปร. โดยรองเลขาธิการนางสาวศรีนิตย์ บุญทอง พาสื่อมวลชนไปเยือนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดเชียงราย ช่วงวันที่ 4-6 สิงหาคม 51 ไปในพื้นที่ที่เป็นต้นแบบให้ราษฎรน้อยมาเป็นตัวอย่างที่จะเดินตามรอยเบื้องพระยุคลบาทเพื่อการมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีพออยู่พอกินมีความสุขอย่างยั่งยืน เพื่อนำผลที่เกิดขึ้นด้วยพระวิริยอุตสาหะที่ทรงทุ่มเทพระองค์พระราชทานแนวทางและรูปแบบการประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิตไว้ ด้วยพระมหากษัตริย์คุณไปเผยแพร่สู่ประชาชนคนไทยทั่วประเทศ

ผมจะข้ามไปโครงการพัฒนาตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงรายที่มีพื้นที่คาบเกี่ยวหลายอำเภอ เช่น อำเภอแม่สาย อำเภอแม่ฟ้าหลวง รวมพื้นที่ประมาณ 93,515 ไร่ หรือ 149,652 ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศโดยรวมเป็นยอดเขาสูงเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธารต่างๆ เป็น

แหล่งป่าไม้ แต่ที่ผ่านมาสภาพป่าบางส่วนเป็นป่าเสื่อมโทรม เพราะการบุกรุกทำลาย มีประชาชนอาศัยอยู่ในพื้นที่รวม 27 หมู่บ้าน/กลุ่มบ้าน 1,602 ครัวเรือน กลุ่มบ้านที่ใหญ่ที่สุดคือ บ้านห้วยน้ำซุ่น มี 402 ครัวเรือน เล็กสุดคือ บ้านเล้าล่อใจมี 6 ครัวเรือน ประชากรประกอบด้วยชาวไทยภูเขาคือ อีก้อ มูเซอ ลีซอ เย้า ลัวะ ไทยใหญ่ จีนฮ่อ มีชาวไทยพื้นราบประปราย

โครงการพัฒนาตุงฯ เป็นโครงการพัฒนาที่สองแนวพระราชดำริของสมเด็จย่าที่จะทรงพัฒนาสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมให้กลับมีสภาพอุดมสมบูรณ์ แก้ไขปัญหาความยากจนและสุขภาพอนามัยของราษฎร ตลอดจนมีพระราชประสงค์จะลดความรุนแรงของปัญหาพิชิตเสียดินที่มีจำนวนมากในพื้นที่

ปัจจุบันจากแนวพระราชดำริและการที่ทรงทุ่มเทพระองค์ปฏิบัติพระราชกรณียกิจ มีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมเกิดขึ้นตามพระราชประสงค์

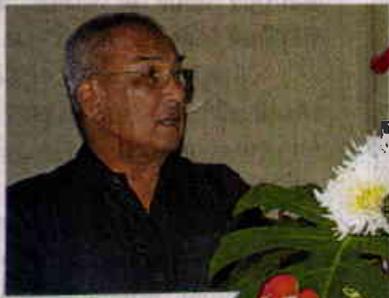
ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล ราชเลขานุการในพระองค์และผู้อำนวยการฯ บรรยายให้ฟังอย่างนี้

"ผมเป็นราชเลขาฯ ของสมเด็จย่า ได้รับใช้พระองค์ท่านมาและได้สัมผัสพระเมตตาที่พระองค์ทรงไม่เลือกชั้นวรรณะต่างๆ นานา หรือแม้แต่เชื้อชาติต่างๆ ทั้งปวง ผมได้เรียนรู้ถึงการให้ที่สมเด็จย่าได้ทรงให้กับให้และได้ทรงให้การเสียสละอย่างไม่ทรงคำนึงถึงความเหน็ดเหนื่อยเพื่อให้คนยากคนจนที่ด้อยโอกาสให้ได้มีความสุขขึ้น" คุณชายดิศนัดดาเกริ่น

"สมเด็จย่าทรงเริ่มโครงการนี้เมื่อ

พระชนมายุ 87 พรรษา ในพื้นที่ 93,515 ไร่ พวกเราที่ดอยตุงโชคดีเหลือเกินที่มีครูที่ด้อย่างพระองค์ท่าน ที่ได้ทรงให้โอกาสให้เราได้มีความเป็นศักดิ์ศรีของความเป็นคน คือได้ร่วมงานกับพระองค์ท่านเพื่อที่จะช่วยคนที่นี่ให้มีศักดิ์ศรีของความเป็นคน

อย่างโรงงานต่างๆ ที่พระองค์ท่านไปทอดพระเนตรมาท่านเห็นไหมนั่นแหละโรงงานนั้นๆ เป็นสิ่งที่สมเด็จย่าทรงภูมิพระราชหฤทัยมาก เพราะตอนที่พระองค์ท่านเสด็จฯ มาใหม่ฯ คนตายในหมู่บ้านเนื่องจากโรคเอดส์มากมาย เพราะคนนั้นกลัวความจริงอยากถามว่าหญิงโคโยตักเป็นโสเภณีบ้างไม่มีหรือ

ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล

แต่หญิงที่ตายเพราะเอดส์นั้นเป็นโสเภณี ผมกราบไหว้โสเภณีมากกว่าคนที่ฉ้อราษฎร์บังหลวง หญิงพวกนี้เสียสละตัวเองเพื่อไปหาเงินมาเลี้ยงครอบครัว เขาผิดตรงไหน

ถ้าชีวิตผมยังมีอยู่ผมยังต้องต่อสู้เรื่องนี้ให้ได้เพื่อให้ศักดิ์ศรีของความเป็นคนที่สมเด็จย่าท่านภูมิพระราชหฤทัยมากที่สุดที่ทรงได้ช่วยคนให้กลับกลายมาเป็นคนและได้มีศักดิ์ศรีของความเป็นคนอย่างหัวย่น้ำขุ่นหรือในโรงงานทอผ้าถ้าเห็นผู้หญิงเสริมจมูก ให้เชื่อได้เลยว่าเคยไปขายบริการมาแล้ว แต่เดี๋ยวนี้ได้กลับมาทำงานในหลังคาเดียวกัน อย่างยายนั้งปั่นด้ายแต่ลูกสาวหรือหลานสาวนั้นอยู่บนชั้นสอง เย็บจักรอุตสาหกรรมซึ่งยายทำไม่ได้ สิ่งเหล่านี้จึงอยากให้ผู้สื่อข่าวได้เข้าใจจริงๆ ว่างานนั้นไม่ใช่แต่เป็นเพียงงานเฉยๆ แต่มีความหมายและความลึกซึ้งของมันอย่างมหาศาล เมื่อเขามิงานทำทั้งยายก็มีศักดิ์ศรีของความเป็นคน

อย่างผมมีหน้าอายุ 70 ปี แต่วันนี้ผมยังทำงานอยู่ ผมรู้สึกที่ผมทำงานแล้วเป็นประโยชน์ต่อสังคมที่เงินซื้อไม่ได้ นี่คือศักดิ์ศรีของความเป็นคน หญิงเหล่านี้ที่หมั้นด้ายอันที่จริงเราก็ไม่จำเป็นที่จะมีก็ได้ เพราะซื้อด้ายนั้นถูกกว่า แต่เขามานั่งทำตรงนี้ ตอนที่ยังท่านไปดูจะเห็นพวกเขาอย่างหมกและเอากับข้าวมานั่งกินกันวงกลม ทะเลาะกันบ้างหัวเราะกันบ้างนี่คือสังคมที่พวกเขาไม่ต้องรอความตายอยู่ที่บ้าน

อย่างผมถ้าไปอยู่ที่บ้านนั้นก็ต้องเฉาแน่ ตายเร็ว ดูอย่างพวกที่เกษียณและผู้ที่ยิ่งใหญ่ในประเทศไทยโดยเฉพาะพวกทหารหรือนักการเมืองนั้น เมื่อเกษียณไปแล้วตายเร็ว เพราะเมื่อก่อนพวกเขา มีอำนาจเยอะมากมีคนเข้าห้อม

ล้อมที่บ้านเต็มไปหมด พอเกษียณปีสองปีก็จะไม่มีใครมาพวกเขาริงเฉาตายเร็ว ดังนั้น หญิงเหล่านี้เช่นกันที่เข้ามาทำงานภายใต้หลังคานี้ได้ พวกเขายู่ใต้หลังคานี้ได้โดยที่เขาสามารถหาเลี้ยงตัวเองได้โดยไม่ต้องพึ่งลูกและหลานและเขายังช่วยลูกหลานได้อีก ถ้าหญิงสามชั่วคนอาศัยอยู่ใต้หลังคาเดียวกันก็ไม่จำเป็นที่จะต้องไปค้าประเวณี อย่างที่บอกว่าการที่ท่านมาดูงานนั้นจะต้องดูและแปลได้อีกเพราะความละเอียดอ่อนนั้นเยอะ

นางสาวศรีนิตย์ บุญทอง กำลังหมักเครื่องปั้นโครงการค้อยุง

มาก” ท่านดิศนัดดา กล่าวต่อเนื่อง คุณชายดิศนัดดา กล่าวต่อว่า “ที่แม่ฟ้าหลวงมีโครงการสามโครงการหลักๆ ด้วยกัน อันแรก อุทยานศิลปวัฒนธรรมธรรมแม่ฟ้าหลวงที่ไร่แม่ฟ้าหลวงซึ่งเราได้พยายามเก็บรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมของล้านนา ถ้าล้านนาดูจริงๆ แล้วประกอบด้วยภาคเหนือตอนบนประมาณ 8 จังหวัด และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือทิศตะวันตกเฉียงเหนือของเวียดนาม มีไทยขาว ไทยเขียว ไทยแดง ไทยดำอยู่ด้วย อยู่คำเมืองหรือเว้าอีสานได้เป็นเผ่าไทยด้วยกันนั่นคือล้านนา

เช่นเดียวกับเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ของเวียดนามปัจจุบันมาจากตรง

นี้และเป็นคนเดียวกันที่สวัสดิ์โดยการไหว้ให้ท่านนายกฯ สมัคร์ เมื่อท่านสมัคร์ไปซึ่งท่านได้เชิญให้ผมเข้าไปช่วยที่เล่าโก้ที่เป็นละแวกบ้านของเลขาธิการแถบนี้

อันที่สอง เป็นห่อฝิ่นหรืออุทยานสามเหลี่ยมทองคำเพื่อที่จะลดปริมาณหรือลดวัตถุประสงค์ของยาเสพติดโดยการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยการใช้ความรู้และสอดแทรกความบันเทิงเข้าไปภายในจิตใจทำให้พวกเขาไม่เบื่อและมุ่งเน้นให้เด็กที่เป็นกลุ่มเสี่ยง อายุ 13-16 ปี

ให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของสิ่งเสพติดตลอดจนสามารถเป็นผู้นำให้กับชุมชนเพื่อไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ผมเอาคนมาสองแสนกว่าคนจากโรงเรียนต่างๆ ในจังหวัดเชียงราย และจังหวัดพะเยาเพื่อที่จะให้เขาลุกขึ้นมาต่อสู้กับยาเสพติด

คนที่ติดนั้นผมต้องไปกราบไหว้พวกเขาให้พวกเขาสอนว่าเข้าไปข้องเกี่ยวได้อย่างไร และคนที่เลิกยาเสพติดนั้นเลิกได้อย่างไร แต่ผมใช้เด็กเพื่อที่จะได้ไปเรียนรู้กับเด็กด้วยกันและให้เด็กนั้นมาสอนเรา เพื่อที่จะบอกผู้ใหญ่ได้เข้าไปแก้ไข ดังนั้น สองแสนกว่าคน เรามียิวทูตหรือผีที่เป็นดินแดนหน้าด่านที่ติดกับยาเสพติดทั้งพม่า ลาว และจีน เป็นต้น ดังนั้น เราจะต้องใช้เด็กแถวนี้ให้เป็นประโยชน์ที่สุด

อันที่สามโครงการพัฒนาคอกอของที่ลดปริมาณยาเสพติดหรือแก้ไขการปลูกฝิ่นออกไปจากดินแดนนี้เพราะการปลูกสิ่งเสพติดนั้นไม่มีใครรวยเลยสักคนในโลกนี้ ดังนั้น โครงการคอกอมีพื้นที่ 150 ตารางกิโลเมตร ซึ่งเราได้มรดกมาเมื่อปี 2531 ที่สมเด็จพระเจ้าทรงได้รับมรดกมาและมียูเนสโกช่วยพวกเขาจนสาจะอาศัยอยู่บนคอกอนี้และต้องขอให้พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ช่วยเจรจาให้พวกเขาออกไปและเอาทหารไทยเข้าไปอยู่ซึ่งแต่ก่อนบริเวณนี้เป็นที่ขายปืน ขายน้ำยาฝิ่นกันตรงนี้

แต่ก่อนชาวบ้านปลูกฝิ่นเกือบ 5 หมื่นไร่ ดังนั้น การพัฒนาคอกอให้ยั่งยืนนั้นโดยจะต้องช่วยเขาเพื่อให้เขาช่วยตัวเอง เราไม่ได้ให้ปลาเขาแต่ให้เบ็ดแก่พวกเขาเพื่อสอนให้ตกปลา ชาวบ้านจะต้องมีส่วนร่วมที่จะลงมือทำ และพัฒนาร่วมกับเรา อย่างมากเราก็สอนให้พวกเขาคิดไปไกลอย่างการตกปลาไปเฉยๆ และสอนให้พวกเขามองศักยภาพเพื่อที่จะเพิ่มปลาตัวนั้น

ถ้าถามว่าเราทำอะไรให้เกิดความสำเร็จขึ้นมาได้นั้น อย่างแรกคือวิสัยทัศน์

1.แก้ไขความเจ็บความป่วย 2.แก้ไขความยากความจน 3.แก้ไขความไม่รู้

และขยายผลไปยังชุมชน สังคมและธรรมชาติ จะต้องมีความสมดุลระหว่างคนกับธรรมชาติ ธรรมชาติคงอยู่และคนก็สามารถอยู่กินได้เป็นอย่างดี แต่ถ้าคนอยู่กินได้ดีมากธรรมชาติก็จะเสีย ซึ่งทั้งหมดนี้สามารถเรียนรู้จากตัวเราเองได้จากสมเด็จพระเจ้าทรงทำมา

ดังนั้นองค์ประกอบของการพัฒนาอย่างยั่งยืนนั้น โดยมองว่ามนุษย์เป็นตัวแปรที่สำคัญที่ทำให้เกิดความสมดุลและสิ่งแวดล้อม ฉะนั้นการพัฒนาต้องใช้เวลาดังกล่าวอย่างค่อยเป็นค่อยไป และจะต้องมีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน เพราะฉะนั้นการพัฒนาที่เราทำนั้นแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือระยะสั้น ระยะกลาง ระยะไกลและที่สำคัญที่สุดจะต้องได้ผลภายใน 5-10 วัน ทำอย่างไรให้ชาวบ้านนั้นได้ผลตามที่ตั้งเป้าไว้ นั่น เราก็จะเปลี่ยนพวกเขาจากเกษตรกรมาเป็นเกษตรกรรับจ้าง และได้เงินมากกว่าสามเท่าหรือสี่สิบเท่า ซึ่งเราจะจ่ายเงินให้พวกเขาทุกๆ สิบวันหรือเป็นเดือน เพราะมีความสำคัญมากเนื่องจากเป็นการสร้างศรัทธาระหว่างชาวบ้านกับหน่วยงานของเรา และชาวบ้านก็ได้เข้าใจและเห็นด้วยกับโครงการก็จะเกิดความร่วมมือและผลสำเร็จที่เร็วยิ่งขึ้นและที่สำคัญคือการทำงานอย่าทำ

ผลิตภัณฑ์คอกอ

กะปริดกะปรอยแต่จะต้องมีความต่อเนื่อง

ดังนั้น การที่จะให้พวกเขาเป็นเจ้าของและมีความนึกคิดว่าเขาสามารถอยู่ที่นี่ได้นั้นเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ความมั่นคงและความน่าอยู่ในถิ่นฐานนั้นหมู่บ้านไหนไม่มีป้ายหมู่บ้านปลอดยาเสพติดหมู่บ้านนั้นก็คงยังมียาเสพติดไว้ครอบครองโดยที่ผมเอาช่างเขียนมาเขียนป้าย ถ้าค้าเสพติด หรือสูบ ป้ายนี้ก็จะลงทันที ป้ายนี้เป็นผีพระหัตถ์ของสมเด็จพระเจ้า สีแดงคือ นรกตั้งคนขึ้นจากนรกมาสวรรค์มาเป็นมนุษย์ และหน้าพวกนี้ก็จะหน้าของชาวบ้านที่อยู่ที่นี่แล้วเราก็จะแจกเขา ถ้าเขาเกิดทำผิดในสิ่งที่เกี่ยวกับยาเสพติดเราก็จะเอาออกหรือเอาลง แต่เดี๋ยวนี้บางหมู่บ้านเปลี่ยนเป็นการปรับเงินแทน

ถ้าหากเห็นว่าหมู่บ้านไหนมีการค้าหรือ
เสพยาเสพติดก็จะถูกปรับครั้งแรกปรับ
3,000 ครั้งที่สองปรับ 10,000 บาท และ
ครั้งที่สามก็จะรื้อบ้านของคนนั้น ถ้ามัน
เป็นตึกเขาจะเสียชีวิตจริงใช้เป็นออฟฟิศ
ของหมู่บ้านนั้นๆ ไป

ดังนั้น การพัฒนาเราจะมุ่งเน้นไป
ที่เด็ก โดยการสร้างความรู้ความมั่นใจให้
มีความคิดสร้างสรรค์ ให้เกิดการคิดเป็น
ทำเป็นและแก้ปัญหาเองเป็น ข้อสุดท้าย
คือมีศีลธรรม เราเองรู้จักชาวบ้าน ศึกษา
จุดแข็งของคนในพื้นที่มากกว่าและต้อง
รู้ทั้งหมดว่าชาวบ้านเป็นอย่างไร โดยที่
เราจะตั้งต้นเรียนรู้ทั้งหมดก่อนแล้วถึงจะ
ต่อยอดในสิ่งที่พวกเขาเป็นและดีอยู่แล้ว

เราจะไม่ผลิตของที่ใครๆ ทำได้เพราะถ้า
ผลิตแล้วตลาดนั้นไม่ต้องการก็จะเหลือ
และคุณภาพก็จะไม่ดี ตอนที่ผมไปใหม่ๆ
นั้นจะขายได้วันละ 30 บาท บางวันก็จะ
ไม่ได้ แต่ที่ผมไปดูสินค้าคุณภาพไม่มี
มาตรฐาน

ไม่ได้มาตรฐานเพราะ 1.ทักษะที่
เขาได้ทำนั้นพ่อแม่ได้สอนมาจากชาว
บ้านบ้าง 2.เครื่องมือที่เขาได้ทำอย่างก็
หอดผ้าพัน พันก็ไม่ได้ทำกันและทำแบบชาว
บ้านที่ท่า 3.วัตถุดิบชาวบ้านบางคนนั้น
จน ถ้าคุณเป็นพ่อค้าขายให้คนจนจะทำ
อย่างไร คุณต้องมีกำไรนี่คือหน้าที่พ่อค้า
แต่ถ้าคุณขายให้มีกำไรคุณต้องซื้อสินค้า
ที่ไม่ดีที่สุดถึงจะได้กำไรชาวบ้านจึงได้วัสดุ
ที่ไม่มีคุณภาพ 4.การออกแบบจะทำตาม
ที่พ่อแม่เคยทำกันมาจึงขายไม่ได้ 5.ไม่มี
ความรู้เรื่องตลาดซึ่งได้ทำอยู่แต่ในบ้าน
เราจะต้องแก้ 5 ข้อถึงได้มีโรงงานขึ้นมา

ดังนั้น จะต้องออกแบบให้ทันสมัย
เน้นการสร้างงานโดยการใช้แรงงานและ
ฝีมือ ซึ่งในอนาคตผมเคยกราบบังคมทูลฯ
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอีก 30-50 ปี ผมมองไม่
เห็นชาวเขาจะอยู่บนดอย ซึ่งถ้าพวกเขา
มีเงินดอยอยู่ข้างล่างพวกเขาก็จะไป อีก
หน่อยก็จะไม่มีชาวเขาอยู่บนดอย ดังนั้น
ถ้าพวกเขาช่วยตัวเองได้แล้ว เราก็จะเลิก

ช่วยตัวเขาหรือถ้าหากยังมีคนอยู่บนดอย
เราก็จะเอาเครื่องจักรขึ้นมา แต่ตอนแรก
จะต้องใช้แรงงานคนก่อนเพราะเขาก็จะ
ไปค้าประเวณีหรือขายยาเสพติดนักร้อง
แบบสมัยใหม่มีความเข้าใจและทำงาน
ร่วมกับชาวบ้านโดยการช่วยฝึกเทคนิค
ใหม่ๆ ให้ โดยใช้วัสดุธรรมชาติหาได้
ง่ายๆ ในท้องถิ่น เช่น หญ้าแฝกเมื่อปลูก
ขึ้นมาแล้วเราก็จะตัดใบหญ้าแฝกมาทำ
ประโยชน์ การปลูกหญ้าแฝกเพื่อไม่ให้
เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน แต่
เราไม่ได้คิดแค่นั้นเพราะเรายังเอาใบ
มาทอกับฝ้ายเอามาขายได้ถึง 300 บาท
ซึ่งเราเป็นเจ้าของแรกที่ทำจนกลายมาเป็น
สินค้าของดอยสูง

สมเด็จพระยาทรงมีพระราชวิสัยทัศน์
ที่กว้างไกลที่ว่าคนนั้นสามารถอยู่ร่วมกับ
ป่าได้ดังนั้นโครงการดอยสูงจึงแบ่งเป็น
สามประเภทในการทำเรื่องป่า ป่าแรกที่
ต้องทำคือป่าเศรษฐกิจคนก็จะมีรายได้
เช่น การปลูกกาแฟใต้ต้นไม้คนก็จะไม่
ตัดต้นไม้ถ้าไม่มีต้นไม้ไร่กาแฟก็จะไม่ดี
ดังนั้นถ้ามีเศรษฐกิจชาวบ้านก็จะเข้าไป
เก็บและดูแลรักษาเขาก็จะไม่ไปตัดไม้
เมื่อมีป่าปัญหาของคนกับป่าที่จะอยู่รวม
กันได้โดยการเรียนรู้จากป่าป่าก็จะไม่พัง

หลังจากนั้น เราก็จะไปทำเรื่อง
เกี่ยวกับป่ายังชีพเป็นพวกต้นไม้ ผลไม้
หรือจะเป็นต้นคา ที่จะใช้แดดอย่างเดียว
ไม่ใช่ได้ร่ม พวกนี้ก็จะเกาะพื้นดินต่อไป
ถ้าเราทำสองอย่างนี้สำเร็จ เราก็จะ
สามารถทำป่าอนุรักษ์ได้"

ผมนำคำกล่าวของคุณชายดิศ
นัดดา ดิศกุล ที่กล่าวด้วยเวลาอันจำกัด
มาถ่ายทอดให้เห็นภาพแห่งพระเมตตา
พระราชหฤทัยห่วงใย พระมหากษัตริย์
คุณของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ
ไทย โดยไม่ทรงคำนึงถึงชนชั้นวรรณะดัง
ที่คุณชายเกริ่นไว้ในเบื้องต้น เพื่อผลคือ
ความสุข ความร่มเย็น ความสงบทุกส่วน
ทุกคนและทั้งสังคมประเทศชาติในที่สุด

นับเป็นพระมหากษัตริย์คุณหา
ที่สุดมิได้อย่างแท้จริง